

NÉPBARÁT.

Vasárnap február 3-án.

1850.

Légyen egység a királynak
S nemzetnek közötté,
Egyiránt mondják az áldást
Papjai fölötté.

Garay.

Tartalom. Hol van a nép iskolája? — A felfordult világ. — Egy este a philadelphiai néger templomban. — Jövendölés az 1850 ik évre. — Hasznos tanítások. — Méhkosár. — Hány hét a világ?

Hol van a nép iskolája?

(Folytatás.)

Igen nevezetes iskolája a népnek a békebirák intézete, mely az által, hogy a családok és polgárok között a kiengesztelődés és béke szellemét kívánja felköltetni s fenn is tartani: bizonyára a köz moralitást és polgáriasodást terjeszti a társaságban. A hol ilyen intézetek fenállanak, ott más ítélőszék vagy policzia előtt is semmi magános panaszok, viszálykodások s még peres kérdések is fei nem vétetnek, míg arról bizonyítványt nem mutatnak a panaszlók, hogy a békebiróság előtt, ha szinte siker nélkül is, megfordultak.

A békebirák, mint a közbizalom kifolyásai, csak is ez által hathatnak a viszálykodók csendesítésére. Bizalmat nyerni, s a béketűrést folyvást fentartani nagy szükségök is van. Nem a szoros formalitás, hanem a természeti igazság és erkölcsiség szempontjából tekintik ők a dolgokat; s azon erősségeket használják, miket józan ész, ember- és körülményismeret, s a szives részvét sugallanak; felhozhatják bátran mindenkinek, hogy a perlekedés kimenete bizonytalan, mint a szerenese fazakábóli sorshuzás: de káros következései p. o. az elszegényedés, az élet

megkeserítése, s így testi lelki nyugalom elvesztése rendszerint ki nem maradnak. Ha czélt értek a csendes kiegyenlítésben, s még akkor is, ha sikerre nem juthattak, meg van az ő jutalmuk, t. i. annak öntudata, hogy viszálykodó polgártársaik nyugalalmát viszaszerelték, vagy ezt tenni szivesen igyekeztek.

Ezen intézet nincsen rendszeresítve nálunk; de fenáll némileg a lelkészek által perlekedő házaselek békeltetésében, és teljesüi a jólkü polgári tisztviselő is a panaszlók első megjelenésöknél. Remelni kell, hogy a béke bekövetkezéével a népmivelésnek ezen nevezetes iskolája sem maradand ki honunk intézetei közül.

Vannak a népmivelésnek más iskolái is; de a melyeket nálunk csak majd egy czélszerűbben fölnevekedett nemzedék használhat: p. o. népszerű folyóiratok, hasznos népkönyvek erkölcsi vallásos irányuak, okszerűbb földmivelést, ipart és kereskedést tárgyazók sat. Ilyen, s nálunk szinte egyedüli népkönyv, a naptár vagy kalendárium. Ez forog még most népünk kezében. Mig tehát másokat is használhatnak, nagyon czélszerű törekvés az, miszerint a közelebbi években a kalendáriumok tökélyesítésén buzgón fáradoztak. Ez a czélja a Népbarát lapjainak is, s

ha egyebek között jelen ezikk is avagy csak némi figyelmet ébreszthet azokban, kiknek a népmivelés szivöken fekszik: közelebbi célját ez is elérte.

A felfordult világ.

Képekben.

(Folytatás.)

Má s o d i k k é p.

Most a beteg azt állítja,

Hogy az orvost ő gyógyítja.

Ez sem szokatlan, sem nem csodálásra méltó; sőt inkább azon kellene csodálkoznunk, ha a mai világban minden embernek egyszerre anynyira megjöne az esze, hogy minden varga kaptájánál maradna.

A beteg az orvos üterét tapogatja, s igen okos képpel vizelletét szemlélgeti; hisz a dobos meg a közlegény is épp így tesz: tábornokát bírálgatja, s a hadfolytatáshoz jobban akar érteni, mint amaz; — a gyermekek a szülék fejére nőttek; — a tanuló bölcsőbb akar lenni, mint tanítója; — a kézművesek politizálnak s a kormányt gáncsolgatják; — a hallgatók, kik még írni s olvasni is alig tudnak, papjuk tudományát olesárolják, s utasítani akarják, hogy őket miképp oktassa a vallásra; tönkre jutott kereskedők leczkéket adnak a gazdálkadásból, s a kiknek gyermekei legroszabbul nővelvék, írnak nagyon épületes könyveket a gyermek nevelésről. Nó hálá istennek ugyan csak kivagyunk.

Mai felfordult világunknak legnagyobb és legveszedelmesebb nyavalyája a mindent jobban tudni akarás!

Híblibubli ur ezt a nyavalyát igen helyesen állítja szemünk elébe azon képpen, melyben a beteg az orvos üterét tapogatja. Híblibubli ur azt hitte, hogy a mindent-jobban-tudni-akarás egy lelki betegség, lelki felfordultság.

Anynyi collegája, mint az orvosnak, senkinek sincs széles e világon!

Hajdonában léteztek (legalább azt mondják, én részemről soha sem láttam, hanem csak ott voltam a hol beszéltek) búbajosok, kuruzslók, kik mindenféle csinákat követtek el, például: a kert oldalát megfejték, a teheneket rugósakká változtatták, a házi macskákat éjjelenként úgy ellovagolták, hogy a szegény páráknak el kellett pusztulniok belé; szóval: csináltak mindent, a mi nem volt a maga rendén. Mielta azonban kisérteteket nem hisznek, senki sem lát egy lábot is. A miből kitétszik, hogy efféle a valóságban soha sem létezett, hanem csak a babonás vénbanyák (jegyezzük meg, hogy vannak szakálos és nadrágos vénbanyák is) fejében és képzeletében éltek mindezek.

Azonban a kisértetekkel még csak van a dolog úgy a mint van, hanem a kuruzslók gonosz mesterségeiket még mind a mai napig is üzik. Már az egyszer szent igaz! Nem ártana az előljáróságnak is egy kissé belé tekinteni a dologba.

Ezek az emberek, némelyhol most még gonoszabbul üzik mesterségeiket, mint valaha; e pedig bizony nem igen dicsérendő. A becsületes embert merő barommá változtatják, és ezen rá nézt nem igen tisztességes új alakban hagyják vergődni órákiglan. Én ismerem egy embert, kire régolta gyanakszom, hogy bizonyos ital által az embereket ökrökké, kutyákká, farkasokká, bivalokká, szamarakká, kecskékké, disznókká s minden más undok alakokká változtatja. Ezen konok kuruzsló senki más, mint a kocsmáros, s bűvös itala a pálinka.

Harmadik kép.

Felfordult a világ, s pedig igen nagyon, Lám az asztal körül is mind barom vagyok.

Persze hogy barom! még pedig szemenedett mind a menynyi. Majom, szamar, disznó, juh meg kecske uraimék minden hozzá

tartozóikkal egyetemben, mielőtt a csapláros ökelméket átalakítá, kétségen kívül mind a menyinyien jó keresztények és tisztességes becsületes emberek valának; a majom tán éppen művész vagy kézműves, a disznó valami nemzeti és ahoz illő kerületű possessor; a juh valami tudákos uri ember, s a szakálos kecskébak ....! S így tovább. De most menyire megváltozott a világ!

Bizony, bizony, elég ember akadhat, kinek e kép gondosabb szemlélésére megmozdul a kis biró s benne ilyen forma gondolatok támadnak: „Engem is megkuruzsoltak volt már több ízben; én is hevertem ész nélkül mint egy disznó; vagy mekegő bakkecskévé változtam és nyekegtem több illetlen dolgokat; vagy pedig levek ostoba juh, s azt is kibégtem, mit titokban kellett volna tartanom; vagy éppen majom vált belőlem, s ha közülünk valamelyik esztelen tréfát üze, én is utánozni akarám, s a dolgot még rosszabbá tettem!”

Hogy itt a baromi indulat uralkodik, látszik a bévert ablakokon. Mert midőn a hüvös ital jól vagy helyesebben rosszul kezd dolgozni, a sok barom, mint meg anynyi dühös fenevad rohan egymásra, tör, ront, verekedik, mint az eszeveszett. Más nap meg elmegy a nyirőhez azaz az ügyvédhez. A kuruzsló meg pénzüket zsebébe seprí s a felül meg őket ki is neveti. Tudja a gonosz, hogy emberei újból felkeresik, ő meg látogatóit újból mindenféle alakokba változtatja.

Haj sok vendéglőt, pálika áruló lyukat lehetne varázsbárlágnak nevezni! Részemről több ízben láttam már ily helyekre okos embereket menni bé s barmokat jóni ki, kiknek osztán jobb kedvek lett volna négy kéz láb mászni, mintsem két lábon járni. — Nó már aztán ez nem valóságos kuruzslás-é?

Hej sok városi és falusi ember inkább szeret egy pohár pálika mellett barom, mint egy pohár víz mellett angyal lenni.

A barommá változott embereket olykor

olykor meg is büntetik, s hogy varázs italtól felhevült fejük kissé gőzölögjön, hives lyukba dugják. Hátha olykor olykor a kuruzslómesztert is előrántanak, kivált mikor örömet ad valakinek igen sok pálinkát?!

Biz a nem ártana!

Vagy legalább intő példa gyanánt a Hiblihubli ur képét kellene ajtajuk felébe kiakasztani czégér gyanánt.

(Folyt. követk.)

Z e b e d e u s.

Egy este a philadelphiai néger templomban.

(Egy philadelphiai levélből.)

Az egyesült státusokban ugy látszik teljesen bevégzett dolog az, hogy a feketék, ha szintén istenük a fehérekével ugyanaz, őt még sem imádhaják ugyanazon helyen, melyben angyalbőrü testvéreik tiszteletüket bémutatják. Ez okból a feketék saját külön gyülekezetekké egyesültek, tiszta fehérre meszelt imaházakat építettek, s magoknak hasonzinű papokat választottak és így imádják istenüket. Az amerikai szabadság és egyenlőség így nyilvánul vallásos tekintetben!

Egy vasárnap este, egy amerikai barátom felhiva, hogy látogatnánk meg egy néger templomot. En előterjesztém kétségeimet és félelmeimet: vajjon fekete testvéreink nem fogják-é rajtunk a visszatorlási jogot gyakorolni s előttünk ajtajukat bezárni; de az én barátom megvigasztalt, azt állítván, hogy a négerék nagy szerencsésjőknek fogják tartani, ha uraikhoz hasonló színű embereket hallgatóik közé számíthatnak. Vilmos, így hívják barátomat, Philadelphianak egy meglehetősen félre levő városrészébe vezetett; e városrész kezdetét vagy végét azonban a pompás légszesz világítás miatt szememmel ki nem vehetém, ugy hogy magamra újból fel nem tudnám találni.

Halványon világított három magas íves ablak, mely a setét báltér mián csaknem a

légben látszék lebegni, tudtomra adá, hogy ezélunkhoz érkezünk. Az imaterem első emeletben vala. A merőben vakító fehér falban a légszesz lámpák világa visszaverődött; még az imatám vagy a szónokszék is fehér volt. Az imádkozó tömeg ellenben fekete, barna és halvány sárga. A terem apránként megtölt. A közép padsort a nők foglalták el, kik ékesen és pompásan felpiperézve, vasárnapi köntöseikben lehetőségig kaczerok valának s ránk halvány arczuakra fehér szemekből égető tekinteteket lövellének. A fekete egyházfiak mindkettőnknek egész barátsággal széket mutattak, s úgy látszék, hogy látogatásunkat a gyülekezet valójában megtisztetésnek vette; ezt kivált a színes aszszonyságokon képzeltük észrevenni, kik a fehér uriemberek iránti velök született vonzalmukat itt sem tagadák meg, s mint nekünk tetszék miattunk fekete ismerőseiket merőben feledék. A terem oldalvási sorait a férfiak tölték meg fekete báránybőr haju fejeikkel, és ezek is egész jóleséssel legelteték rajtuk szemeket. Azonközben, míg minden fő felénk igazodék, mintha középponti napjuk mi lennénk, a lelkész megérkezett. Tetőtől talpig feketebe öltözve, az imatám mellé állott s magát nagyon ildomosan viselte, azután áttekintette a gyülekezetet, s úgy látszék hogy azt fejenkint megszámlálja, vagy is inkább a mai prédikációjából bégyülő jövedelmet számítgatja, azután hatalmason kezdé torkát köszörülni, ezt ujból ismétlé kissé lassabban, ezután pedig neki kezdé — énekelni. A lelkész énekelt s vele együtt az egész község. Én egy ígét sem értettem belőle, de ezen éneknek kivált az arcvonásokra nézt nagyon épületesnek kellett lenni.

Az ének vége vala, s néhány pillanatig ünnepélyes csend lón az egész gyülekezetben. Ezután a lelkész orrhagon némi imát kezdé mormogni, mely mindegyre hangosabb, ünnepélyesebb, szivrehatóbb és ég felétörőbb lón. A fekete község hátat fordított neki, le-

térdelt, fejét a padok alá dugá, s olyan formának látszott, mint egy juhnyáj ha vihar közeleg. A földiekre nézt merőben elveszve látszék. Egyes hangok hallatszottak, némelyek mint legördülő kövek, mások mint tompa moraj, viszont mások mint bájhangzatu aeolhárfa; csak hamar észrehevém, hogy ebben a község földfeletti boldogsága nyilvánult, mely most egyes értetlen hangokban, majd pedig oh, ah — ah, hah, isten, uram ne hagyj, Jézus s több ilyen forma felkiáltásokban tört ki.

Az áhitat ezen része is végére jutott; a pap könyvét kezébe vevé s a hatodik számu verset keresé ki, minden rendet fehangon s érthetőleg elmondott, ezt meg a község töstént utána énekelt. Az ének nem legmélodiasabban hangzott és meglehető soká tartott; ezután meg a prédikátor beszédét vagy is prédikációját megkezdé, mely is e főbb eszmék: vétek, kárbozat, halál, ördög és pokol körül forgott. Teljes figyelmemet nem fordíthatam a prédikációra, mert fekete átelleni szomszédném mindegyre rám, én meg vissza kacshintgatánk, s e közben oly kaczer, szeretetre méltó és epedő arcokat csinált, oly égő tekinteteket vetett, oly hamisan mosolygott, hogy fénylő fehér fogait fitogtathassa, s e kívül oly esinosan és uriason selyembe vala burkolva, hogy egy fehér aszszonyságtól sem követelhetjük volna mindezeket mesterségesebben. A tiszteletes ur fülhasítólag ordit, erre a községből egyes emberek el kezdenek susogni pusogni — egyszerre csak egy fekete nő előrohan, s félig énekelve, félig prédikálva kezd karicsálni a szélélekről, az ördögről, meg az isten kegyelméről, s egyszersmind karjaival oly kegyetlenül hadarász ide s tova, hogy én szomszédjai mián szorongani kezdék. Ekkor egy eddigelő általam soha sem látott jelenet mutatkozott nekem — a szentlélek az egész községet eltöltötte volt, a gyülekezet ordította, vergődött, talpnyi magosra ugráncsolt, imád-

kozott és felájultan földre rogyott. A látványt tréfának igen soknak kezdők tartani, azt hívők örültek házába jutottunk — eltávoztunk. Így végződnek minden methodista istentiszteletek, magyarázá barátom. Addig dühöngnek, míg tovább nem győzik, ekkor aztán mind-egyik haza megy.

Egy igen furcsa kls történet a czopfos világból.

Volt egykor egy gróf, kinék szép jószágja és a jószágban sok udvari tiszteli-
lának.

A grófnak volt egy tanácsadó tanácsosa is, — ezen tanácsadó tanácsos addig adá a tanácsot, míg a jobbágyok zsebeiből minden pénzt az udvari tiszték zsebeibe tanácsola.

Midőn a jó gróf ezen hibát végtére észrevette, a tanácsadókat és a többi tisztet is egy nagy tanácskozásra összehozta. Jobbra balra okoskodának — s végre csakugyan az elevenre tapintottak.

Jobban kell gazdálkodnunk, takarékosoknak kell lennünk! mondá a gróf. A többiek megszontyolodva szomoruan egyezének a gróf kívánatába.

Mindenkinek ide kell adni azt a mit nélkülözhet, hogy győzni lehessen ezekből a ki nem kerülhető költségeket! folytató a gróf.

Erre zenebona támada. Egyik sem bíra többet, mint menynyire szüksége vala. A jószág felügyelője, a tanácsadó, a főgazdatiszt mindnyájan nyakason erősítették, hogy semmijök sincs, mire szükségük nem volna. Egyik örökségével, a másik neje vagyonával pótolta már szükségét.

Elmélkedni kezdettek tehát a felől: hol kellene megkezdeni a takarékoságot, s miként kellene jobban gazdálkodni? feljülről mind inkább szállának alá felé, de sehonnán sem leheté valamit lecsippenteni. Végre leérkezének egészen a vár lépcsőinek seprőjéig, kinék naponkinti 24 krajczár bére vala

„Lám, lám! itt van a hiba! — ezt kell meggazdálkodni.“

Felhivák a szegény ficzkót s jelenték neki, hogy ennekutána, polgártársai java tekintetéből, 18 krajczárral meg kell elégednie.

A lépcső-seprő megcsóválá fejét s így szóla: „Már harmincz esztendeje, hogy a vár lépcsőt s a tanács írószobáját seprek, — ez idő alatt sok mindenféle gazt seprek ki, s ezen munkám mellett azon tapasztalatot szerezttem, hogy ha az ember a házat tisztán akarja tartani, a lépcsőket mindig felülről s így tovább a legalsóbb lépcsőig kell seprenie. De ha én is alul kezdettem volna, mint önök, nagyságos uraim, eképpen a szememet a házból soba ki nem takarítottam volna, s a ház az utolsó esztendőben piszkosabb lesz vala, mint volt az elsőben.“

A tanácsos urak ezeknek hallására megütődve nézének egymás szeméibe.

A gróf nevette, s dolga tovább folytatására küldé a lépcső-seprőt.

Mi történt azután?

Nem tudjuk. Talán más alkalommal meg fogjuk mondani.

Jövendölés az 1850-dik évre.

Az 1847-dik évben elhalt egy Sz. Benedek szerzetesbéli barát, ezen új esztendőre következőket jövendölt. „Az 1850-dik év szerfelett szerencsés fog lenni. A Rajnapartján fekvő egy városban egyházi gyülekezet tartatik, mely minden keresztény felekezetek egybeolvasztását és kiengesztelését szülendi, és a jézsuiták rendének örökre halálos dőfést ad. A nagy szultán meghal az 1850-ik évben, és birodalma kereszténynek lesz. Oroszország egy napkeleti ügyes nép által csapással illetetik. Németország úgy kívülről mint belülről erős és hatalmas leend. Egy német fejedelem napkeleten egy országot alapít, és Thuringiából s Sziléziából sokan fognak abba kivándorolni. Mag és gabona,

borsó, bab és lencse oly bővségben teremnek, hogy a csűrökben az áldás nem fér el. A pityóka-betegség egészen elszűnik, és a legvénebb emberek sem emlékezhetnek hasonló dús aratásra. A bor az 1811-ik évből sokkal meghaladja.

Hasznos tanítások.

Az emberek az apró méltatlanságokat gyakran sokkal nehezebben tudják tűrni, mint a nagyobb szerencsétlenséget, s a kinek a szája mindig tele van panaszszal, a még rendszeren nem igen van nagy nyomoruságban. A nyomor és szenvedés, ha huzamosabb vendégeink, hallgatni tanítanak. Azért hát ha oly emberrel tanálkozol, a ki nem panaszkozik, azonban vig lenni még sem tud; ha kérded mi baja? röviden vagy éppen nem felel: az ily embernek igyekezz bizalmát megnyerni, tanácsosal, tettel segíts rajta; mert az ily ember rendszerint mindig igazán szerencsétlen.

Az életben oly könnyen, mint a szorzást, semmit el nem feledünk; ha bár nagy ügygyel-bajjal belénk is verik az iskolában, tudjuk is, de ott a hol kellene nem használjuk. Pedig a bölcsesség nem a tudásban, hanem tudományunk helyes alkalmazásában és a vele való okos éféshen áll.

Ha naponkint csak egy garast adunk ki hiábaavalóságokra, azt hiszszük magunkról, hogy nagyon is takarékos emberek vagyunk; mert hisz egy garas nem a világ! De lássuk csak! Esztendő alatt 365 garast, 30 esztendő alatt 40,950 garast azaz: 547 és fél forintot tesz. A mi potomba kivetett pénznek — nó természetesen szegény legényt véve fel — mégis egy kisé igen sok.

Hány ember keres és gyűjt 30 esztendeig, s 30 évi fáradsága jutalmául még 30 forintocskát sem tud felmutatni!

Hja! krajczáronkint garasonkint mind el-

csipegett csupogott, pedig a sok krajczárból, sok garasból, meggyűjtve sok forint lett volna. Cseppekből áll a tenger!

Igen, lett volna, ha szorozni tudott, vagy is helyesebben szólva, tudományát használta volna!!

Más meg egy napot a másba véve, hasztalanba és henyeségbe csak egy egy pár órát szokott eltölteni, s mindanynyiszor azt véli: enynyi nem sok; enynyiöl felelhetek. Azonban egy esztendővel szorozva 730 órát, 30 év alatt meg 21,900 órát tesz, azaz 912 napra telik, s rövid éltünkéből enynyit elveszteni mégis csak sokacska!!

Ha a dolgot voltaképpen fontolóra vesszük, e még 547 és fél forintnál is becsebb.

A föld kerülete 5400 német mérföld, azaz 10,800 óranyi gyalog út. Hoszszu egy út! De ha egyenes vonalban folytonosan meg lehetne tenni, s valaki naponkint belőle csak egy óranyi utat tenne, harmincz esztendő alatt újból haza érkeznek.

Ebből csak azt tanulhatjuk, milyen sokra vihethi az ember apránkint, ha napjában csak egyetlen órát is szentel valamely hasznos foglalatosságra, és még menynyivel többre mehet, ha élének minden napját arra fordítja, hogy jobba, tökéletesebbé váljék, és mind saját, mind pedig az övéi jólétét előmozdítsa. De a ki soha sem kezd, soha sem is végez, és a ki egyszerre kevéssel meg nem elégszik, az soha sem fogja megtanulni, mimódon jutkat az ember apránkint a sokhoz.

Méhkosár.

Hidegvette tagokra. A hidegvette tagokat legfeljebb 8 nap alatt és pedig tökéletesen meggyógyítja a ser-szörp (syrup). Ezt a ser-szörpöt pedig nagyon könnyü készíteni; az egész mesterség csak anynyi: az ember nyílt száju edénybe (például kancsóba, még jobb tálba) sert tölt, meleg kemenczére teszi s mind addig ott hagyja,

míg a ser anynyira el nem gőzölög, hogy csak némi sűrű nyálka marad, s ez aztán a ser-szörp. A ser-szörpöt tolluval rákenik a hidegvette részekre, s feljül vékony itatós papírral béborítják; ez a papiros a testre úgy ráragad, mintha ráenyvezték volna; hanem gyenge meleg vízzel könnyen leválik, ezt minden 24 órában egyszer meg is kell tenni, a mikor a beteges részeket az ember egyszer-smind megmosogatja, azután pedig ser-szörppel újból békeni, s itatós papírral újból béborongatja.

Igen tartós ragacs ércz-, üveg-, porcellán- sat. nemükre. Végy két lat asztalos enyvet, ezt anynyi vízben felolvasztod, hogy az egész némi sűrű olvadékka váljon; ezen olvadékba aztán egy lat vastag lenmag gyantárt (firniss), meg három nehézék velencei terpentint jól belé keversz, s jó tűzön egész addig melegited, míg forrni kezd.

Ezen ragacscsal a pipára az ércz fedeleket, a meghasadt üveg- és porcellán-nemüket, úgy szintén az üveget és porcellánt fához a legjobban és tartósabban öszsze lehet ragasztani. Csak azt jegyezzük meg, hogy az ezen ragacscsal öszszeenyvezett tárgyakat keményen öszsze is kell kötözni, a köteléket legalább is 50—60 óráig rajtok hagyni.

Vászón-fehérités. — A vászón-fehéritést a következő szer nagyon könnyíti, a nélkül azonban, hogy a vászónneműnek tegkisebbé is ártana. Fris és minden szalma- vagy más gaztól tiszta marha-ganéjt egy fadényben forró vízzel megönti s jól öszszekeveri az ember, azután szállani hagyja s a kihült és megszállott levet leönti róla. A fehérítendő fonalat vagy vásznat ezen lében 24 óráig áztatja, azután kiveszi s hideg folyóvízben lehetőségig jól kimossa; a fehérítőre kiterítvén, szünetlen nedvesen tartja. Ha a vásznat mennél hamarabb meg akarnók fe-

éritni, csak néhányszor kell 4—8 nap múlva a marha-ganéjos levet ismételni, s vásznunk a legvakítóbb fehérségű leend.

Mozgás. Egy közönséges óra egy óra alatt körülbelől 17,160-szor ketyeg. Ez napjára 411,840, egy esztendő alatt pedig 150,424,560 perczintést tesz, ha 365 napot és 6 órát számítunk egy esztendőre. Egy jó készületű óra, ha jó gondját viselik, 100 évig is eljár; ekkor tehát 15,042,156,000-et perczintene.

Az órát kemény érczből készítik; de van egy csodálatos portéka, a mi koránt sem oly kemény, mint a réz vagy aczél; mondhatni nem keményebb, mint a hús karunkon: mégis egy óra alatt 5000-et, napjában 120 ezeret, egy év alatt pedig 43,830,000-et ver. Ez a csodálatos portéka is eltart néha — az igaz hogy nem mindig — 100 esztendeig, s ilyenkor osztán 4,383,600,000-et ver. Azt hinné az ember, hogy ez az utóbbi olyan puha szerszám, sokkal hamarabb elväsik, mint amaz előbbi; pedig koránt sem, mert amaz ha egyszer megindul, soha sem kell igazítottani, míg ez több ízben kerül az órás kezére. S ilyen csodálatos portékánk mindnyájunknak van, verését mindnyájan hallhatjuk, mert ez — a szív.

Hány hét a világ?

Ha mind így, nem tűz, hanem fagy miatt kell a világnak elveszni, holott az isten az özönvíz után megigérte volt, hogy nem fogná vízzel elveszteni többé a földet. Igaz, hogy fagyról nincs emlékezet a mennyei oklevélben, s minthogy a népek a sok forradalmi tűz által úgy is eléggé rontották, emésztették magokat, s elpazarolták az élet-tűznek is egy jó részét, igen természetes hogy most fagypontra, s még annak is jó aljára kellett jutniok. A kies Olaszországban például a jelen télszak oly kemény hideg, mintha a Néwa partjain uralkodó éghajlat egészen mérgeivel oda költözött volna, vagy

mintha egy nagy muszka sereg táboroznék a szép olasz földön, s egy mindenható czári ukáznál fogva a muszka légkör is őket mindenüvé elkísérte volna. Az olaszok máskor inkább csak látni, mint érezni szokták volt halmaikon a szép fehér havat, mint valami tündéri látványt, olyformán, mint az egyszeri takarékos gazda cukrát fenn a mestergerendán nézni, mindig csak nézni kellett legényeinek, midőn reggelenként a kávé szörpölték. De most már nem csak szinpadilag nézik, hanem érzik is a havat és fagyot a szegény olaszok, s mert lakás és öltözetmódjuk nincs az ily időjárathoz számítva, elmondhatják ők is, mint az egyszeri cigány,

Ki a hálóból néze ki:

Juj be hideg van oda ki.

De tréfa mi tréfa, a sok hó miatt nem csak Bécs körül, de Olasz- és Franciaországban is a közlekedés egészen felakadt, s több helységben az utcákra sem tudnak kiverekedni a hóhalmaz miatt, s a hol kimehetnének, sem mernek, mert nem szokva a sikkjegen járáshoz, nem tudják az egyensúlyt fentartani s elbuknak. Lesz hát vizözön majd az olvadáskor, s így mégis csak vízbe fullatna el földünk, ha a Jéhova képes lehetne ős ígérését meg nem tartani. De menjünk, vagy korszerűleg szólva, sikamodjunk más tárgyra.

Békeség tinektek! Mig a hóhalmaz miatt szakadoztak bé a házfedelek, s töredezték le az élőfák, a béke pálmája Konstánczinápolyban szépen megépült és zöldült, a diplomaták baráti kezet nyújtottak egymásnak, s éppen a megváltó születésnapján irták alá a béke jegyzőkönyvét. A menekültek kérdése im e pontokban lön kiegyenlítve: 1) A porta az ország beljébe küldi mindazon menekülte

ket, kiket az austriai követ ki fog jelölni. Tartózkodási helyök Konieh város Kis-Ázsiában leend. 2) A mely mértékben Magyarországon a rend helyreáll, akként szelidítendi a porta a menekültek felügyeletét, s végre ha Austriában a forradalom minden nyoma eltűntek, szabadon bocsátja. 3) Bem vagy Murát pasa Aleppóban fog tartózkodni, a többi, izlámra áttért alattvaló, Aleppó, Konieh vagy Cyprus szigetén, s ha szolgálatba teszik, úgy csak az austriai határoktól minél távolabbi vidékeken, hogy e birodalomnak ártani képesek ne legyenek. Az orosz alattvaló lengyeleket pedig, kik a magyar forradalomban résztvettek, köteles a porta birodalmából elűzni; kik az izlámra áttértek volna, Kis-Ázsiába száműzni. Mint hire jött, a menekültek Kis-Ázsiába szállítása január hó 12-én már meg is kezdődött. Az angol és francia flotta pálmaágakkal czifrázva a török területet elhagyták, s hogy az első Maltába, az utolsó Toulonba fog kikötni, inkább, mint Debreczenbe, az a természet s jelen európai politika szerint igen is valószínű, talán még azon esetben is, ha a hortobágyi pusztákig egy tág öböl nyulna bé a középtengerből.

A német kérdés egész az oldhatlanságig bogra van kötve, s nem csoda, hogy egy pár hét alatt nem lehet megoldani. De érdekes tudnunk, miképp a németországiak rokonszenve mind inkább hajlik Austria daliás ifju császára felé, kivált mióta a porosz király vonakodik megesküdni azon alkotmányra, melyet ő maga adott vala népének, s csak azon esetben igéri esküjét, ha újabb módosításait az országgyűlés elfogadja. A porosz nép bámul, hogy képzelt mennyországából ily frissen kell lepottyanni a jég-hideg földre, s most látja a szomorú valót, hogy ő bi ony fűzfa paripán nyargal, mégis gyalog jár.

A „Népbarát” hetenkint egyszer, vasárnap, jelenik meg. Ára félévre: helyben 1 fr. 30 kr.; postán 1 fr. 42 kr. pengőben. Előfizethetni: helyben Tilsch könyvkereskedésében; vidéken minden cs. kir. postahivatalnál.

Felelős szerkesztő MAKOLDI SAMUEL.

Nyomatott az ev. ref. kolégium betüivel.